

Kansspelautoriteit

Relatiestatuu Kansspelautoriteit en Ministerie van Justitie en Veiligheid 2021

April 2021

Doel

In dit document leggen de Kansspelautoriteit en het ministerie van Justitie en Veiligheid werkafspraken vast, die ertoe bijdragen dat beide partijen op een eenduidige, professionele en constructieve wijze met elkaar samenwerken. Het relatiestatuu gaat uit van de bestaande wettelijke kaders, zoals de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en formele opdrachtverleningen.

Achtergrond

Het document vervangt het relatiestatuu van 5 februari 2016 (Staatscourant 24 maart 2016, nr. 13342). Bij accordering van dit relatiestatuu komt het relatie-statuu van 5 februari 2016 derhalve te vervallen.

Op 28 januari 2019 is de Kansspelautoriteit toegetreden tot het sturingsmodel van JenV. Hiertoe is destijds een Overdrachts- en Samenwerkingsdocument (OSD) opgesteld.

In het OSD is over de verhouding tussen dit relatiestatuumt van 2016 en het OSD het volgende opgenomen:

4.2 Invulling sturingsmodel Ksa

"De relatie tussen het departement en de Kansspelauteiteit is al beschreven in het Relatiestatuumt. Voor toepassing van het JenV sturingsmodel, worden de verschillende rollen anders georganiseerd (de rol van eigenaar wordt neergelegd bij de SG). Daarbij wordt (zoals hierboven beschreven) aangesloten bij het JenV conveniënt sturingsmodel.

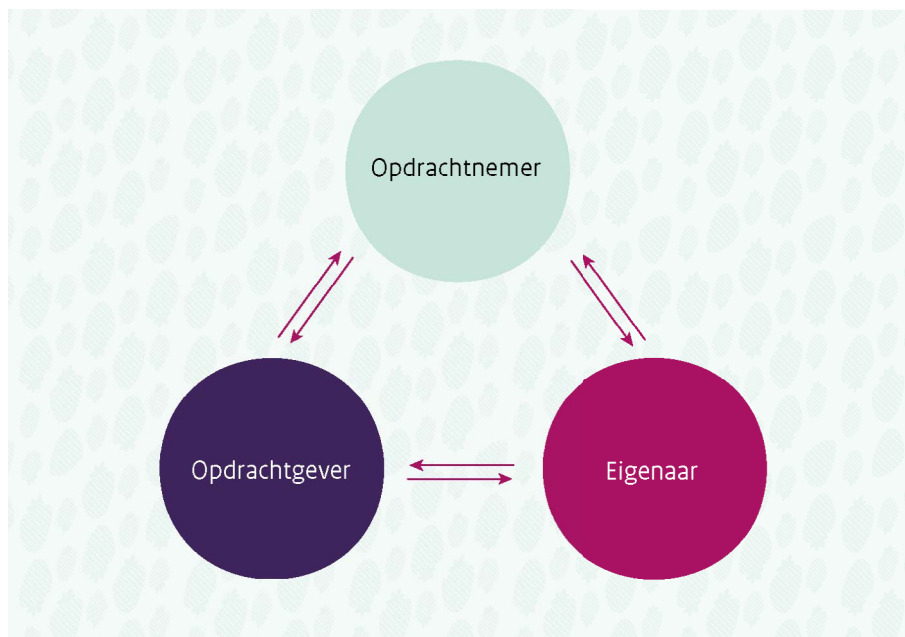
Specifiek houdt dit in dat de Ksa in ieder geval de stukken oplevert zoals aangegeven in de Kaderwet zbo's en conform de afspraken in het Relatiestatuumt. In de driehoek zal in ieder geval tweemaal per jaar gesproken worden over deze stukken. Zie hoofdstuk 6 voor de nieuwe overlegstructuur, een korte beschrijving van de verschillende overleggen en de onderwerpen die in deze overleggen aan bod komen."

Vervolgens is in hoofdstuk 6 van het OSD de beoogde informatie-uitwisseling opgenomen.

In de driehoek is besloten dat het relatiestatuumt van 5 februari 2016 wordt geactualiseerd. Een gevolg van dit besluit is dat daarmee ook de afspraken van het OSD worden geactualiseerd.

1. Begripsbepalingen en algemene afspraken

In dit Relatiestatuuat geldt net als in het OSD dat het JenV sturingsmodel als basis dient. Daarbij worden de rollen van eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer als volgt onderscheiden:

De opdrachtnemer (de Kansspelaatoriteit)

- is verantwoordelijk voor een professionele, rechtmatige en doelmatige uitvoering van de opdracht en de bestendigheid van de interne organisatie
- voert een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering
- zorgt voor periodieke informatievoorziening over de uitvoering van opdrachten en de bedrijfsvoering

De opdrachtgever (Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen)

- heeft een beleidsmatige verantwoordelijkheid voor het algemene kansspelbeleid. In dat kader ziet de opdrachtgever toe op de uitvoering van de gegeven taak door de Ksa

De eigenaar (Secretaris-Generaal)

- is verantwoordelijk voor de continuïteit van de Kansspelaatoriteit door een gezonde balans te realiseren tussen taken van de Kansspelaatoriteit en beschikbaar budget
- houdt (pro)actief toezicht op de (kwaliteit van de) bedrijfsvoering van de opdrachtnemer en het algeheel functioneren

Toelichting: De Kansspelaatoriteit is belast met de uitvoering van de wettelijke taken die voortvloeien uit de Wet op de kansspelen. Aan het hoofd van de Kansspelaatoriteit staat de raad van bestuur.

Zowel de DGSenB als de SG maken onderdeel uit van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Waar in dit Relatiestatuuat over ‘de Minister’ gesproken wordt, wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de DGSenB en de SG.

De term opdrachtgever wordt in dit relatiestatuuat gehanteerd om dit gebruikelijk is in het sturingsmodel. Zoals uit de taakomschrijving kan worden opgemaakt, moet deze benaming niet letterlijk worden opgevat.

De Kansspelaatoriteit en de Minister maken de volgende algemene afspraken:

- De onafhankelijkheid, eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de Kansspelaatoriteit in acht nemend, geldt dat partijen elkaar informeren over zaken die voor de ander van belang kunnen zijn.
- De Minister en de Kansspelaatoriteit verstrekken elkaar op eigen initiatief of op verzoek van de ander zo spoedig mogelijk de gegevens die nodig zijn voor de taakuitoefening door de ander of waarvan zij redelijkerwijs kunnen aannemen dat die gegevens voor de taakuitoefening van de ander nodig zijn.
- De Minister en de Kansspelaatoriteit informeren elkaar tijdig over onderwerpen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het voor de ander van belang is om daarvan op de hoogte te zijn.
- De uitvoeringstrategie wordt in de driehoek besproken en afgestemd.

Toelichting: Deze algemene afspraken gelden in aanvulling op artikel 20 van de Kaderwet over de informatieverstrekking tussen een zelfstandig bestuursorgaan en de Minister. De onafhankelijkheid, eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de Kansspelaatoriteit in acht nemend, geldt hier de basisafpraak dat beide organisaties elkaar niet verrassen. Dit houdt in dat partijen de intentie hebben elkaar te informeren over zaken die voor de ander van belang kunnen zijn. Zo volgt hieruit bijvoorbeeld dat de Kansspelaatoriteit de Minister op de hoogte stelt van contacten met leden van de Staten-Generaal, van participatie in internationale netwerken, van (op handen zijnde) schadeclaims of van (op handen zijnde) consultaties bij belanghebbenden en betrokkenen. Ook volgt hieruit ook dat de Minister de Kansspelaatoriteit op de hoogte stelt als zij voornemens is een besluit van de Kansspelaatoriteit te vernietigen op grond van artikel 22 van de Kaderwet.

2. Beheersmatige relatie (P&C cyclus)

De Kansspela u riteit is binnen het sturingsmodel aangemerkt als een organisatie waarop het convenië nt regime van toepassing is. Dit betekent dat er minimaal tweemaal per jaar een bestuurlijk overleg plaatsvindt. Dat betreft een jaarplan-gesprek en een jaarverslaggesprek.

Ter voorbereiding op deze driehoeksgesprekken vindt een accountteamoverleg plaats, waarbij vertegenwoordiging uit de driehoek aanwezig is, aangevuld met vertegenwoordiging uit de stafdirecties (DFEZ, DH, DP&O, DI&I). Hier worden de agendapunten voor het driehoeksgesprek besproken en andere belangrijke actuele onderwerpen.

De stafdirecties adviseren over de jaarplanaanschrijving, rapportages, incidenten/ thema's en andere onderwerpen die van belang zijn om de continuïteit van de Kansspela u riteit te borgen.

Tweemaal per jaar is er een overleg tussen de bestuursvoorzitter van de Kansspela u riteit en de plaatsvervangend SG.

2.1 Jaarplan

Met de aanschrijving voor de planning- en controlcyclus voor het nieuwe jaar, die vanuit de eigenaar medio mei verstuurd wordt aan de Kansspela u riteit, start de jaarlijkse cyclus. In de aanschrijving wordt de Kansspela u riteit verzocht een jaarplan en een begroting op te stellen. De inhoud van de aanschrijving wordt bepaald door de eigenaar (o.a. aan de hand van de input van de stafafdelingen) en de opdrachtgever/beleidsverantwoordelijke, in afstemming met de Kansspela u riteit als opdrachtnemer. De eigenaar vermeldt een datum voor het aanleveren van de stukken in de aanschrijvingsbrief. De eigenaar is verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie die betrekking heeft op bedrijfsvoeringsonderwerpen. De opdrachtgever zal de kaders en thema's die van invloed kunnen zijn op het kansspel-beleid en de stelselverantwoordelijkheid van de minister aan de orde laten komen.

2.2 Begroting

In de aanschrijving wordt de Kansspela u riteit ook verzocht om conform het gestelde in artikel 26 e.v. van de Kaderwet zbo, een begroting op te stellen en deze tegelijkertijd met het jaarplan in te dienen.

- a. De Kansspela u riteit zendt de begroting, bedoeld in artikel 26 van de Kaderwet, voor de datum zoals vermeld in de aanschrijvingsbrief, aan de eigenaar.
- b. Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met het meerjaren-plan dat de raad van bestuur jaarlijks opstelt.

- c. De eigenaar beslist voor 31 december, mits de begroting en het jaarplan formeel zijn ingediend bij de eigenaar en door deze compleet zijn bevonden, namens de minister, gehoord hebbende de opdrachtgever over de goedkeuring, bedoeld in artikel 29 van de Kaderwet.

Toelichting: *Deze werkafspraken dienen ter aanvulling van de artikelen 26 tot en met 30 van de Kaderwet.*

2.3. Meerjarenplan

De Kansspelaatoriteit voegt bij de begroting en jaarplan een meerjarenplan toe. Zie hiervoor onder paragraaf 2.2.

Toelichting: *In de aanschrijvingsbrief is opgenomen welke onderwerpen de opdrachtgever en de eigenaar in elk geval in het jaarplan terug zouden willen zien. Voor zover in de aanschrijvingsbrief geen wensen zijn opgenomen die betrekking hebben op het meerjarenplan, is de kansspelaatoriteit vrij om daar zelf invulling aan te geven. In het algemeen is het zo dat het jaarplan gedetailleerder is uitgewerkt dan het meerjarenplan.*

2.4 Verantwoording

De Kansspelaatoriteit is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) met eigen rechts-persoonlijkheid en legt verantwoording af zoals dit is vastgelegd in de Kaderwet zbo. Dit houdt in dat de Kansspelaatoriteit verantwoording aflegt middels het jaarlijks aanleveren een jaarrekening aan de Minister en een jaarverslag aan de Minister en aan de Kamers van de Staten-Generaal.

3. Beleidsmatige relatie

3.1 aanschrijvingsbrief opdrachtgever

De opdrachtgever verstrekt een bijdrage in de aanschrijvingsbrief, waarin kaders en thema's die van invloed kunnen zijn op het kansspelbeleid en de stelselverantwoordelijkheid van de minister, naar voren komen.

Toelichting: de opdrachtgever heeft een beleidsmatige verantwoordelijkheid voor het algemene kansspelbeleid. In dat kader ziet de opdrachtgever toe op de uitvoering van de gegeven taak door de Ksa.

3.2 wijzigingen in wet- en regelgeving

- De opdrachtgever informeert de Kansspela u riteit over voorgenomen wijzigingen in beleid en wet- en regelgeving en geeft aan op welke wijze de Kansspela u riteit daarbij wordt betrokken.
- De Minister vraagt de Kansspela u riteit bij voorgenomen wijzigingen in wet- en regelgeving om een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (UHT) uit te voeren.
- De Kansspela u riteit informeert de Minister binnen vier weken na het verzoek over de uitkomsten van de UHT, tenzij zij anders overeenkomen. In de UHT gaat de Kansspela u riteit in op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid, de eventuele gevolgen voor de Kansspela u riteit in termen van personeel, organisatie en financiën en de mogelijkheden om de doeltreffendheid en doelmatigheid van de voorgenomen wijziging te vergroten.
- De Minister geeft in de toelichting op de wijziging aan op welke wijze de uitkomsten van de UHT van de Kansspela u riteit zijn betrokken.
- De Kansspela u riteit maakt de UHT openbaar nadat de wijziging door de betrokken Minister openbaar is gemaakt, tenzij de Minister en de Kansspela u riteit anders overeenkomen.

Toelichting: De Kansspela u riteit heeft een rol bij het toetsen van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van wet- en regelgeving (zie aanwijzing 256 van de Aanwijzingen voor de regelgeving en de Handleiding Uitvoerbaarheidstoets en handhaafbaarheidstoets van het Ministerie van Justitie en Veiligheid). Onder wijzigingen in beleid en wet- en regelgeving worden ook nieuw beleid en nieuwe wet- en regelgeving begrepen.

3.3 afwegingskader toedelen nieuwe werkzaamheden

Verzoeken tot het uitvoeren van nieuwe werkzaamheden worden afgewogen conform het afwegingskader nieuwe taken JenV.

3.4 **adviezen Kansspelaatoriteit**

De Kansspelaatoriteit verstrekt gevraagd en ongevraagd adviezen aan de Minister voor zover die adviezen betrekking hebben op de rol, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Kansspelaatoriteit.

Toelichting: het Ministerie en de Kansspelaatoriteit spreken met elkaar af dat de toezichthouder gevraagd en ongevraagd adviezen kan verstrekken op het terrein van de kansspelen. Zij voeren hierover ook gesprekken.

3.5 **kennismanagement en uitwisseling**

- Ter bevordering van de ontwikkeling en uitwisseling van kennis op het gebied van kansspelen organiseren het ministerie en de Kansspelaatoriteit fora waarin kennis wordt uitgewisseld. Interne activiteiten, zoals opleidingen en seminars zijn zoveel mogelijk over en weer toegankelijk.
- Het ministerie en de Kansspelaatoriteit bevorderen de tijdelijke onderlinge uitwisseling van medewerkers.

3.6 **eigen rol en positie**

De Minister en de Kansspelaatoriteit nemen in hun werkzaamheden en in de communicatie daarover naar buiten vanuit de eigen rol en positie, de verantwoordelijkheid voor beleid en wet- en regelgeving, respectievelijk de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opgedragen wettelijke taken in acht.

4. Financiële relatie

4.1. Financiering

De Kansspelautoriteit wordt gefinancierd vanuit de kansspelheffing (zie artikel 33 van de Wet op kansspelen) en via vergoedingen voor het in behandeling nemen van vergunningen. Er is derhalve geen sprake van een reguliere financieringsstroom vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet de Ksa daarvan onverwijld mededeling aan de eigenaar onder vermelding van de oorzaak van de verschillen.

Toelichting: zie ook artikel 30 van de Kaderwet.

4.2. Bijstelling tarieven

In principe vindt bijstelling van de tarieven voor loon- en prijsontwikkeling eens in de twee jaar plaats. Het accountteam bespreekt en beoordeelt in juli t-1 de noodzaak van een bijstelling van de tarieven voor het jaar t. Tevens wordt in dat overleg gezien of naast bovengenoemde bijstelling nog andere bijstellingen van de tarieven voor het jaar t nodig zijn. Het voorstel van het accountteam wordt (schriftelijk) voorgelegd aan de bestuurlijke driehoek. Naar aanleiding hiervan kan, in voorbereiding op het jaarplangesprek, een aanvullend bestuurlijk overleg worden gepland in augustus t-1.

Opmerking: Het accountteam heeft in onderling overleg een gedetailleerd processchema afgestemd. Dit schema dient als handleiding bij het doorlopen van het bijstellingsproces.

5. Overlegstructuur en informatie-uitwisseling

De overlegstructuur is ingericht conform de P&C cyclus van het ministerie van JenV.
Dit omvat voor de Kansspelautoriteit:

Product/Actie	Wanneer?	Wie?
Indienen jaarverslag en jaarrekening	Uiterlijk 15 maart	Ksa
Bespreken jaarverslag en jaarrekening accountteam	Maart	Accountteam Ksa
Driehoeksgesprek jaarverslag en jaarrekening	Maart, april	Driehoek Ksa
Vorbereiden aanschrijving	Maart, april	DEA, DFEZ, DGS&B i.a.m. Ksa
Instemming goedkeuring besluit tot vaststelling jaarrekening	Uiterlijk 1 mei	DEA
Versturen aanschrijving	1 mei	DEA
Indienen jaarplan en begroting	Medio november	Ksa
Vorbereiden driehoeksgesprek	November	Accountteam Ksa
Jaarplan Begrotingsgesprek	November	Driehoek Ksa
Instemmingsbrief jaarplan	Medio december	DEA

Toelichting: de cyclus van overleg en informatie-uitwisseling is gebaseerd op hoofdstuk 6 van het OSD.

6. Evaluatie op basis van de Kaderwet zbo

- a. Elke 5 jaar vindt bij zbo's een evaluatie plaats zoals beschreven in artikel 39 Kaderwet zbo. Voor de Kansspelaatoriteit geldt dat de laatste evaluatie betrekking had op de periode 2012-2016. Dat betekent dat de eerstvolgende evaluatie zal plaatsvinden in 2022 over de periode 2017-2021. De eigenaar organiseert de evaluatie. De evaluatie wordt feitelijk door een onafhankelijke partij uitgevoerd.
- b. De Minister stuurt het evaluatierapport, voorzien van een aanbiedingsbrief aan beide kamers der Staten-Generaal. Meestal bevat deze aanbiedingsbrief de beleidsreactie, waarin wordt aangegeven hoe de bewindspersoon om wil gaan met de bevindingen en adviezen van de evaluatie. De eigenaar stelt deze reactie in afstemming met de opdrachtgever en de kansspelaatoriteit op. De reactie van de kansspelaatoriteit kan in de beleidsreactie worden opgenomen, maar de kansspelaatoriteit kan ook een eigen reactie geven.

Opmerking: Welke onafhankelijke partij het onderzoek uitvoert wordt vooraf bepaald en kan zowel een instantie van de overheid (bijvoorbeeld ABD Topconsult) of semioverheid (universiteit) zijn als een extern onderzoeksbureau. Voor een volledige opsomming wordt verwezen naar de Handreiking zbo-evaluaties JenV.

7. Control en toezicht

Adviesraad

De adviesraad heeft tot taak de raad van bestuur van de Kansspelautoriteit gevraagd en ongevraagd te adviseren over ontwikkelingen die op langere termijn de werkzaamheden van de Kansspelautoriteit kunnen beïnvloeden en daarbij tijdig te wijzen op omissies, tegenstrijdigheden en te verwachten knelpunten, probleemstellingen te formuleren ten aanzien van grote beleidsvraagstukken, en beleidsalternatieven aan te geven.

De eigenaar wordt door de opdrachtnemer geïnformeerd over de in dit gremium gevoerde agenda, alsmede over de adviezen en de wijze van opvolging daarvan.

Toeziht eigenaar

Op basis van het sturingsmodel treedt de eigenaar op als toezichthouder. In de rol van toezichthouder wordt de eigenaar bijgestaan door:

- Advisering door de stafdirecties binnen de P&C-cyclus
- De verklaring van de externe accountant bij de jaarrekening en het verslag van bevindingen bij het jaarverslag. Hiertoel stelt eigenaar, samen met opdrachtgever een controleprotocol op. Tevens is er de mogelijkheid de totstandkoming van de accountantsverklaring te reviewen.

8. Communicatie

Communicatie vindt als volgt plaats:

- a. Afspraken over communicatie met de Eerste of Tweede Kamer
 - Een voornemen om een medewerker van een zbo uit te nodigen in een van beide Kamers komt in de regel binnen op het ministerie; Het ministerie (opdrachtgever en eigenaar) informeert dan het zbo over het verzoek
 - (het ministerie hoeft niet in te stemmen en kan niet weigeren).
 - Als een verzoek rechtstreeks binnenkomt bij het zbo dan informeert deze de eigenaar en het ministerie (er hoeft geen toestemming te worden verleend).
 - In goed onderling overleg met het zbo kan vervolgens bepaald worden wie welke vragen het beste kan beantwoorden, gegeven ieders verantwoordelijkheid. Dit overleg past binnen een goede omgang tussen Minister, Staatssecretaris en zbo.
- b. Voor andere externe contacten zoals pers en (online-) media wordt verwacht dat de bestuurder passende afspraken heeft met zijn medewerkers.

Toelichting: het bovenstaande houdt verband met de leidraad “Aanwijzingen externe contacten Rijksambtenaren” die ook van toepassing is op medewerkers en bestuurders van zelfstandige bestuursorganen zoals de Ksa.

9. Benoemingen

De leden van de raad van bestuur van de Kansspelautoriteit worden benoemd door de Minister die het aangaat voor een periode van ten hoogste zes jaar. De leden kunnen eenmaal worden herbenoemd voor een periode van ten hoogste zes jaar.

De leden van de adviesraad worden benoemd door de raad van bestuur van de Kansspelautoriteit.

10. Klachten

Indien er een onderlinge klacht is over de samenwerking met een andere taak-organisatie, wordt dit besproken met de opdrachtnemer en eigenaar.

11. Slotbepaling

Het relatiestatuum wordt op initiatief van de eigenaar jaarlijks nagelopen op actualiteit en aangepast indien zich wijzigingen in de relatie hebben voorgedaan. Dit relatiestatuum wordt eens in de vijf jaar geëvalueerd.

12. Citeertitel

Dit relatiestatuuat wordt aangehaald als: Relatiestatuuat Kansspelaatoriteit en
Ministerie van Justitie en Veiligheid 2021.

Afzendgegevens

Kansspelautoriteit

Anna van Buurenplein 45A

2595 DA Den Haag

Postbus 298

2501 CG Den Haag

www.kansspelautoriteit.nl